

Rovatvezető: Gaspár-Hantos Géza

A lapunk 1988. 11. számában közölt SZAKOSZTÁLYI ÁLLÁSFOGLALÁS-ra, ami oda december 27-én érkezett meg hivatalosan, a MÉM Erdészeti és Faipari Hivatalától hozzánk a következő válasz érkezett:

VÁLASZ AZ ERDŐMŰVELÉSI ÉS ERDŐHASZNÁLATI SZAKOSZTÁLYOK TÖLGYPUSZTULÁSSAL KAPCSOLATOS ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA

Az Erdészeti és Faipari Hivatal a magyar erdők egyik legsúlyosabb katasztrófájának tartja az ország területén tapasztalható kocsánytalan tölgy pusztulást. A faállománnyal borított terület 12,3%-át, 186 ezer ha-t elfoglaló, a legértékesebb faanyagot adó őshonos fajaink ilyen mértékű károsodása példa nélkül álló. A legnagyobb károk az Északi-Középhegység erdeiben vannak.

I. A jelenlegi helyzet

A károk felmérése, okainak kutatása szervezeten 1982. óta folyik. (Erdészeti Tudományos Intézet, Erdőrendezési Szolgálat, Erdészeti és Faipari Egyetem, Gödöllői Agrártudományi Egyetem, Kossuth Lajos Tudomány Egyetem, Magyar Tudományos Akadémia, Növényvédelmi Kutató Intézet.) A külföldi és hazai kutatási részeredmények a kiváltó okokat eddig teljes körűen még nem állapították meg. A vizsgálatok szerint a megbetegedés bonyolult kárláncolat (biotikus és abiotikus tényezők együttes, vagy fokozott mértékű hatása) eredményeként lép fel, amelynek végső következménye a fák pusztulása. Az eltelt hat év adatainak ismeretében megállapítható, hogy a károsodás felfedezése óta a pusztulás mértéke összességében némileg csökkent, de nem állt meg; helyenként stagnál, vagy növekszik. Tudományos alapokon nyugvó védekezési eljárás kidolgozására eddig, az okok teljes körű feltáratlansága miatt nem kerülhetett sor. Az elmúlt öt évben országosan mintegy 42,0 millió Ft-ot fordítottunk erdővédelmi kutatásra. Erről részletesebben ad tájékoztatást e lapszámban ugyanezen témakörrel megjelenő tanulmány.

II. A károk mérséklésére tett intézkedések

A faanyag mentése és az egészségi állapot javítása érdekében az észlelés után a gazdálkodók megkezdték az elpusztult és pusztuló fák kitermelését. A kár súlyossága megkívánja, hogy a nehéz helyzetbe került vállalatok támogatására és a felsőbb kormánysszervek tájékoztatására intézkedések szülessenek. Ezek a következők voltak:

1. Az erdőgazdálkodók részére hosszabb időszakra vonatkozó rendelkezések és irányelvek kerültek kiadásra, amelyek a fakitermelések átjelölésére, a végátszerekre és a véghasználatokra vonatkoztak. (62.474/1/1981. és a 36.605/1984.)
2. A száradék kitermelése érdekében a térség erdőgazdálkodói pályázati úton rendkívüli fejlesztési forrásokban részesültek. 1983 és 1985 között a fakitermelés és anyagmozgatás eszközeire 76,7 millió Ft-ot, az erdőfeltárássra 118,9 millió Ft-ot kaptak.
3. Az erdőfenntartási járulék befizetési kötelezettség a tölgy pusztulással érintett körzetekben a ténylegesen realizált fedezet figyelembevételével került megállapításra.
4. A térség erdőgazdálkodói évenként az erdőfenntartási alapból fedezethez juttottak különféle eszközök és gépek beszerzésére (erdőművelési gépek), amelyek közvetett úton segítették a tölgypusztulásból keletkező károk felszámolását.

5. A felsőbb kormányzervek tájékoztatására két alkalommal (1983. és 1986.) felmérés készült a károk nagyságáról és várható alakulásáról. Az előterjesztések sürgették az erdővédelem szervezetének korszerűsítését és a szükséges támogatások biztosítását.
6. A felsőbb kormányzervek határozatának megfelelően elkészült az erdővédelem komplex programja, amelynek keretében megvalósult az erdőrésztlet szintű egészségi állapotfelvétel, a 4×4 km-es rácsálózat kitűzése és felvételei (Erdőrendezési Szolgálat). Megkezdődtek a kísérletek az erdővédelmi célzatú ökológiai bázisterületeken (Erdészeti Tudományos Intézet). Megtörtént az erdővédelmi jelzőszolgálat újjászervezése, (7903/1988.) az erdővédelmi jelzőlap kötelező elrendelése.
7. A 16/1985. (XII. 28.) MÉM—PM—ÁH együttes rendelet 3. §. (5) bekezdésében megfogalmazott elvek az erdőfelügyelőség erdővédelmi hatósági jogkörének bővítését tartalmazzák. Ezek alapján az erdőfelügyelőség egészségügyi fakitermelést rendelhet el tömeges kár esetén és ebben az esetben az erdőfenntartási járulékot módosíthatja.
8. Az erdővédelmi feladatok korszerű ellátásának jogszabályi feltételei, a 33/1987. (IX. 1.) MT sz. rendelettel módosított 73/1981. (XII. 29.) MT sz. rendelet 40/A §-ával kerültek biztosításra. A módosítás az erdők egészségi állapotának a védelmét gazdálkodói kötelezettségeként írja elő.
9. A károkozó nemzetközi segítséggel való felderítése érdekében a MÉM szervezésében 1989-ben kerül hazánkban sor az EPPO (Európai Országok Növényegészségügyi Szervezete) ad hoc értekezletének megtartására.
10. A MÉM EFH 1987-ben erdővédelmi munkabizottságot hozott létre, amelynek tagjai az erdőfelügyelőségek, az Erdőrendezési Szolgálat, az Erdészeti Tudományos Intézet, az Erdészeti és Faipari Egyetem, a gazdálkodók és az OEE képviselői.

III. A károk mérséklésére tervezett intézkedések

1. A tölgypusztuláshoz kapcsolódó kármentés pénzügyi rendezésére előterjesztés készül. Az előterjesztés alapja, hogy a tölgypusztulást egységesen, minden érintett erdőgazdálkodóra vonatkozóan szükséges rendezni.
2. A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan folytatni kell az erdővédelmi fakitermelésekhez szükséges erdőfeltárások támogatását.
3. A pusztulással érintett területek felújításának költsége rendszerint meghaladja az egységárban biztosított költségkeretet. Ezért ezeket a munkákat ráfordításos alapon célszerű finanszírozni, vagy egyedi egységárakat alkalmazni.
4. 16/1985. (XII. 28.) MÉM—PM—ÁH számú rendelet alapján az erdőfenntartási alaphoz egyéb célra (gépbeszerzések) felhasználható összegeknek a pályázatok útján való odaítélésekor előnyben kell részesíteni a tölgypusztulással érintett gazdálkodók fakitermelési és erdőfelújítási gondjainak az enyhítését szolgáló gépbeszerzéseket.
5. Biztosítani kell a tölgypusztulás további kutatásának pénzügyi és intézményi feltételeit. Javítani szükséges az intézmények együttműködését. A tölgypusztulásból eredő növedékkiesés nagyságának és ehhez kapcsolva a kitermelhető famennyiség vizsgálatát is meg kell kezdeni.
6. A tölgypusztulás és az egyéb járványszerű károk fellépésekor az állami támogatást a jövőben is igényelni kell.

IV. Gazdálkodói feladatok

Az eredményes védekezés és kárfelszámolás érdekében a fontosabb gazdálkodói feladatok a következők:

1. Gazdasági, biztonsági, higiéniai és esztétikai okokból is törekedni kell az elpusztult fák mielőbbi kitermelésére.
2. A pusztulással érintett területek felújítása természetes, vagy mesterséges úton elegyes állományok létrehozásával történjen, amelyben szerepeljen elsősorban a kocsánytalan tölgy fafaj. Meghatározott esetekben termőhelyi és egyéb okok miatt megengedhető más fafajú felújítás is. Ügyelni kell a talaj erózió elleni védelmére.
3. A tölgypusztulással sújtott körzetekben az átlagosnál gyorsabb ütemben és erőteljesebben kell csökkenteni a nagyvad állományát, és gondoskodni a vadkár elleni védekezésről.
4. A kár mértékétől függően kezdeményezhető a pusztulással érintett területek erdőterveinek a felülvizsgálata.
5. A helyi erdővédelmi figyelő-jelző rendszert újra kell szervezni és megfelelően működtetni a megelőzés és a védekezés érdekében.

Erdeink megőrzése, fenntartása és fejlesztése az egész társadalom érdeke. Ezért az erdővédelmi feladatok teljesítése túlnő az ágazat keretein. A vázolt intézkedések, ha még oly következetesen is hajtjuk végre azokat, csak enyhítik a problémát, gyors, szemmel látható eredményeket nem hoznak. Annak ellenére, hogy a jelenlegi pénzügyi támogatási módokon és a tervezettekén kívül a károk felszámolásához egyéb forrásra csak szerény mértékben lehet számítani, a külső támogatást a nehéz gazdasági helyzetben is kérni kell.

Erdővédelmi kutatásokra fordított összegek

ezer Ft

Kutatóhelyek, költségfelhasználó	1984. év	1985. év	1986. év	1987. év	1988. év
	Bruttó	Bruttó	Bruttó	Bruttó	Bruttó
1. ERTI					
11. Erdővédelmi Osztály					
— Erdővédelmi kutatás (K. MÉM)	1933	2393	2286	2286	1740
— Tölgypusztulás (TKA)	700	770	—	1650	1900
— Fénycsapda (EFA)	600	600	600	600	800
— Gyökérrontó tapló elleni védekezés	—	—	—	—	—
— Országos bevezetése (MÚFA)	—	100	100	—	—
— Vállalati megbízások	1713	1651	973	1834	2030
12. Ökológiai Osztály					
— Műszerek	—	—	3000	—	—
— Környezeti változások hatása a fatermelésre és az erdők egészségi állapotára (MÚFA)	—	1900	900	—	—
— Az erdők egészségi állapotára ható környezeti változások mérési módszereinek kidolgozása (MÚFA)	—	—	100	1770	—
— A környezeti tényezők hatásának a mérése fenyvesekben, tülevél kémiai elemzése (MÚFA)	—	—	—	—	600
— Ökobázisterületek felállítása (EFA)	—	730	234	200	—
(Erdőfelügyelőségek leszámolása)	—	—	—	—	—
13. Erdőművelési és Fatermesztési Osztály					
— Egyes fák növekedésének elemzése a környezeti ártalmak megállapítására (MÚFA)	—	—	250	250	250
— Ipari Szennyezés hatása az erdőre (MÚFA)	—	—	350	—	—
2. Erdészeti és Faipari Egyetem					
— Tölgypusztulás kutatása (TKA)	200	500	—	150	400
3. Agrártudományi Egyetem, Gödöllő					
— Tölgypusztulás kutatása (TKA)	200	211	400	400	375
4. MTA Növényvédelmi Kutató Intézet					
— Tölgypusztulás kutatása (TKA)	139	200	—	—	—
5. Faipari Kutató Intézet					
— Tölgypusztulás kutatása (TKA)	700	800	—	700	200
— Tölgy károsodás vizsgálata (MÚFA)	—	—	800	500	—
6. Erdőrendezési Szolgálat					
— Tölgypusztulás (TKA)	—	—	—	200	—
— 4×4 km-es háló kitűzése és felvétele (EFA)	—	—	—	1400	2300
Összesen:	6185	9855	9993	11 940	10 595

Megjegyzés: EFA = Erdőfenntartási Alap
TKA = Tudományos Kutatási Alap
K. MÉM = Költségvetés MÉM
MÚFA = Műszaki Fejlesztési Alap MÉM

Az erdők egészségi állapotának meghatározására és az erdővédelmi kutatásokra fordított költségek alakulása 1984—1988. között

A korábbi években jelentkező károkhoz képest az elmúlt öt esztendőben erdeink egészségi állapotának romlását figyelhetjük meg. Egyre gyakrabban jelentkeztek nagyobb erélyű, legtöbbször hosszabb időszakra elhúzódó biotikus károsítók, illetve károk. Romlott erdeink kondíciója, őshonos fafajok megbetegedésének mértéke fokozódott.

A védelemmel kapcsolatos gondok hirtelen történő növekedését jelentette az 1981-től megfigyelt KTT pusztulás, amely fokozottan irányította a figyelmet erdeink állapota és az erdővédelmi kutatás helyzete felé. Az alapkutatások mellett növekvő súllyal jelentkezett a gyakorlati problémák megoldásának igénye és társadalmi nyomásként az erdők egészségi állapotának felmérése.

Ennek érdekében 1985-től elkezdődött az Erdőrendezési Szolgálat végrehajtásában az erdőtervek készítésével egy időben végzett erdőrésztlet szintű egészségi állapot megállapítás és a 4×4 km-es rácsáló kitűzése. Ez utóbbi a makroszkópikus egészségi állapotváltozás meghatározását szolgálja országosan, és a feldolgozott adatokkal a nemzetközi szervezetek felé nyújt helyzetértékelést a magyarországi erdők állapotáról.

1988-ban az ERTI irányítása mellett megindult az ökológiai bázisterületeken is a kutatás és több intézmény (EFE, FAKI, MÉM, MKI, ATE) alvállalkozói megbízásával folytatódott a tölgypusztulás okainak a vizsgálata. 1989-ben a 4×4 km-es háló 16×16 km-es pontjain a részletes okfeltáró és elemző kutatás megkezdése a kitűzött cél. Az erdők egészségi állapotának a vizsgálatával más intézmények is foglalkoznak (KVM, ATE, Kossuth Lajos Tudomány Egyetem, Debrecen stb.), amelyekkel az együttműködés megvalósítása közös érdek. A túföldali összeállításban rövid áttekintést kívánunk adni az elmúlt öt esztendő hazai erdővédelmi kutatómunkáiról, a felmerült költségekről. A táblázatban csak a MÉM EFH és az ágazat gazdálkodói által finanszírozott munkákat tüntetjük fel. A bruttó összegből a mindenkori érvényes pénzügyi szabályzatnak megfelelően különféle elvonások (állami befizetések) történnek. Így a kutatásra fordítható tényleges összeg alacsonyabb (átlagosan 65%) és tartalmazza a kutatást végzők bérét is.

Ernek figyelembevételével a két hagyományos erdővédelmi kutatóhely, Erdészeti Tudományos Intézet és az Erdészeti és Faipari Egyetem főbb kutatási területei az alábbiak voltak:

1. Az egyes kárt okozó szervezetek (gomba, rovar stb.) magyarországi életmódjának feltárása (alapkutatás).
2. Üzemi technológiai készítése és gyakorlati bevezetése:

- gyökérrontó tapló elleni biológiai eljárás,
- magtermelő plantázsek komplex védelme,
- EF tűkarogomba elleni védekezés,
- csemetekerti talajfertőtlenítési eljárások,
- magcsávázási technológiák,
- nyár szaporítóanyag komplex védelme,
- lombbrágó hernyók elleni biopreparátumos eljárások,
- fésűs fenyődarazsak elleni védekezési eljárás.

3. Erdővédelmi Figyelő-Jelzőszolgálati Rendszer üzemeltetése: 25 fénycsapda + jelzőlap + prognóziskészítés.

4. KTT állományok egészségi állapotának vizsgálata: 80 állandósított parcella (cca. 30 000 törzs) folyamatos elemzése, gombafajok izolálása, visszafertőzések, rovaregyüttesek feltárása, talajvizsgálatok, légifénykép-elemzések, faanyagvizsgálatok.

5. KST állományok egészségi állapotának vizsgálata: az Ormánságban, Somogyban, Békésben és a Nyírségben állandó parcellákon, talajvízmerésekkel.

6. Bükkösök egészségi állapotának vizsgálata: 11 db állandósított parcellán évi kétszeri felvétellel (Göcsej—Órség, Bakony—Zselicsek—Mecsek—Mátra—Zemplén—Közeg hg.).

7. EF—FF-esek állapotának felmérése a Duna—Tisza közti homokhátságon a Nyírségben és Somogyban: több mint 8000 erdőrésztlet felvétele, javaslat a vágásmódosításra.

8. Mikológiai és mikorhiza laboratórium felállítása és beüzemelése Budapesten (alapkutatás).

9. Új növényfajták nemesítésében közreműködés (pl. nyár-fűz és szennyvíznyárasok összehasonlító vizsgálata).

Berő Csaba—dr. Tóth József

A szerkesztőbizottság január 19-én ülést tartott. Ezenszámba vette a rendelkezésre álló nagymennyiségű kéziratokat, felbecsülte az év folyamán tartandó szakmai nagyrendezvények előreláthatóan közzétendő anyagait és mindezek figyelembevételével kialakította egész évi szerkesztési programját. A programba felvett kéziratok szerzőit a megjelenés várható időpontjáról külön-külön értesítette. A közlések állandósuló elhúzódása egyes esetekben célszerűvé teszi a kézirat keltének feltüntetését. Erre a szerkesztőség a szerző kifejezett óhajára lehetőséget nyújt. A program nem zárja ki újabbban keletkező, fontosabb írásoknak az éven belüli közlését, így ilyenek folyamatos beküldését kéri a szerkesztőbizottság.

Az erdőhasználati szakosztály 1988. november 18-án, az Erdei Termék Vállalat badacsonytomaji üzemében tartotta kihelyezett ülését. A rendezvény programja: Melléktermék-használatok időszerű kérdései. Az előadást *Molnár Zoltán* műszaki igazgató tartotta. Az üzemlátogatást *Nagy István* gyáregység-igazgató és *Nagy Zoltán* gyáregységigazgató-helyettes vezették. Igen konstruktív vita bontakozott ki az Erdei Termék Vállalat tevékenységéről és az erdőgazdaságok melléktermék-munkájának javításáról, az erdészfeleségek bekapcsolódásáról a melléktermék tevékenységébe. Hozzászóltak: *Nagy István*, *Ormos Balázs*, *Kovács Imre*, *Bogdán József*, *Bodor György*, *dr. Pethő József*, *Gólya János* és *dr. Andor József*.

A gazdaságtani szakosztály Pusztavacsra a Nagykunsági Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság közgazdasági munkájának tanulmányozására kihelyezett ülést tartott. A jelenlevők először rövid tájékoztatást hallgattak meg *Hackler Imre* vezérigazgató-helyettes-től az EFAG általános jellemzőiről, majd az előadások és konzultáció keretében megismerkedtek a vállalat információs rendszerével, belső érdekeltégi rendszerével és számítástechnikai fejlettségével. Külön tetszést váltott ki, hogy már valamennyi termelő egység el van látva számítógéppel, hogy az egységek teljesítményei elszámoló áron kerülnek értékelésre, hogy bérfejlesztésük az elmúlt három évben meghaladta a 30 %-ot.

A szakosztály 1988. december 21-i ülésén elfogadta *dr. Ott János* és *dr. Anda István* együttes visszavonulását a szakosztály vezetői tisztségeitől, egyidejűleg megválasztotta *Gémesi Józsefet* szakosztályvezetőnek és *dr. Illyés Benjaminget* titkárnak.

A vadgazdálkodási szakosztály 1988. november 18-án, Budapesten tartotta ülését. Ezen *Wisnovszky Károly* vadgazdálkodási szakmérnök „A vadgazdálkodási üzemtervek revíziójának számszerű tapasztalatai és javaslatok”; *dr. Tóth Sándor* hivatvezető-helyettes „A revízió elvi tapasztalatai, a vadgazdálkodás további céljai és jogszabályi vonatkozásai” c. előadásokat vitatták meg a résztvevők. Az ülésen kialakították az 1989. évi programjukat, amelyet *dr. Ádámfi Tamás* titkár terjesztett elő. Végezetül *Holczér István* vadgazdálkodási szakmérnök ismertetésével megtekintették a „Vadászat és természetvédelem az USA-ban” színes diák vetítését.

Az Országos Erdészeti Egyesület a Magyar Biológiai Társasággal közös rendezésben, 1989. június 8—10-én, Budapesten, az MTESZ Kossuth téri Székházában, „*Erdőpusztulás biológiája*” címmel, szakmai tanulmányúttal egybekötött nemzetközi tanácskozást tart. A budapesti tanácskozás után, június 10-én a szakmai tanulmányút a Mátra Nyugatbükki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság területére vezet. A rendezvény részvételi díjas. Az érdeklődő tagtársaink részvételi szándékukat az OEE titkárságán jelenthetik be.

Kitüntetés Az Elnöki Tanács eredményes munkája elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából *Bogár Istvánnak*, a MÉM osztályvezető-helyettesének, — az OEE erdőfeltárási szakosztály vezetőjének —, a MUNKA ERDEMREND ezüst fokozata kitüntetését adományozta.

A budapesti csoport szeniorok bizottsága *Boross György* elnökletével összejövetelt tartott. Ezen kialakították az 1989. évi programjukat, majd nagy érdeklődéssel hallgatták meg *dr. Szász Tibor* színes diavetítés kíséretében tartott útbeszámolóját Svédországról, Finnországról és Norvégiáról.

A szakmai továbbképzés keretében, Budapesten *dr. Vasas Gizella* „Tájékoztató a TTM Növénytar gombaherbáriumáról” címmel tartott előadást. Előadását a gomba preparálásának bemutatása követte.

A helyi csoportok életéből

A mátrafüredi csoportnál a mátrafüredi erdészeti szakközépiskola és szakmunkásképző iskola szakmai elméleti munkaközössége szervezésében, második alkalommal került megrendezésre 1988. november 24-én, a „Mátrafüredi erdésznap”. Papp Lajos igazgató megnyitója után az iskolazászló-avatással kezdődött az ünnepség. Az új iskolazászlót a Mátara—Nyugatbükki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság adományozta, és ünnepélyes keretek között dr. Kovács Jenő vezérigazgató adta át. A délelőtti műsor keretében Gáspár-Hantos Géza OEE-főtítkár az erdőgazdálkodás jelenéről és jövőjéről, dr. Kovács Jenő vezérigazgató a fa komplex hasznosításáról, dr. Szontágh Pál ERTI tudományos tanácsadó pedig a természetszerű erdeink egészségi állapotáról tartott előadást. Ezt követte Kristó László igazgatóhelyettes ismertetője az iskolai szakképzés helyzetéről. Bejelentette, hogy az 1989–90. tanévtől kezdődően a szakközépiskola képzési ideje öt év lesz, így a végzett tanulók közvetlenül erdőszaktanári képesítést nyernek. A szakmai programot erdő témájú szavazatok és az iskola ezüstérmes „erdészfiúkorusának” erdőszótacsokra tették színesebbé. Az előadások után és a délután folyamán a résztvevők az iskola motorfűrész-kiállítását és erdővédelemtani bemutatóját, valamint Berkenyei András IV. osztályos tanuló festménykiállítását tekinthették meg. A délutáni program során két szekcióban szervezett szakmai kiselőadások hangzottak el, amelyeket a szakközépiskola 16 tanulója tartott, a következő témákban:

- Dienes L.—Maku L.—Szalacsi Á. (III. A.): Erdészeti iskolák sokadalusi versenye, 1988.
- Bodnár I.—Gorda P. (IV. A.): A motorfűrészek története és újabb típusai.
- Miterli J. (IV. A.): A fahasználati munkarendszerekről.
- André A. (IV. A.): A speciális közeli traktorok.
- Varjasi G. (IV. A.): Magyarország erdei és faellátása.
- Bozsik S.—Palla K.—Petrás L. (III. A.): A számítástechnika iskolánkban és az erdészeti gyakorlatban.
- Berkenyei A. (II. A.): A kocsánytalan tölgy hervadásos betegsége.
- Gajdos Zs. (II. A.): A lucfenyő és típusváltozatai.
- Bagyinszki G. (IV. A.): A nemesnyárasok nevelése.

- Tátrai L. (III. A.): Gombatermesztés máktokszezsékn.
- Nagy Z. (IV. A.): Szlovákiai tanulmányút.

A tanulók nagy érdeklődéssel várták a már hagyományos „tuskóavatást”, amelyre a késő délutáni órákban került sor. A szakmunkásképző első osztályosok felnőtt-tanulót egyaránt mulattató felavatása felszabadult légkörben folyt, de a tréfás feladatok mellett érezhető volt az avató harmadik osztályosok gondoskodó szeretete is, amellyel az elsősök beilleszkedését segítik. A mátrafüredi erdésznap este a tanulók erdészbálijával ért véget.

Az immár másodszor megrendezett erdésznap sikerét, népszerűségét mutatja az eddigi tanulók és vendégek érdeklődése, s igen pozitív értékelése. Tanítási szünet ez a nap az iskola életében, ami azonban nem jelent tanulási szünetet, hisz mind a meghívott neves szakemberek előadásai, mind a tanulók kiselőadásai, mind pedig a szakmai kiállítások a diákság erdészeti ismereteit fejlesztik. Az iskola nevelőtestülete ezért úgy döntött, hogy a működési szabályzatban is megfogalmazza az erdésznap évenkénti megrendezését, ami az iskola szakmai elméleti munkaközösségének és az OEE iskolai bázissal újjászervezett mátrafüredi helyi csoportjának a feladata.

A csoport 1988. december 5-én taggyűlést tartott, amelynek napirendje az alábbi volt: az 1988-ban végzett munka értékelése, a szervezeti változás bejelentése, elnökválasztás és a korábban megválasztott vezetőség megerősítése, az 1989. évi munkaterv megvitatása és jóváhagyása, sürgős feladatok és tagfelvételi ügyek.

A szervezeti változás és az új vezetőség:

Mátrafüredi csoport; székhelye 3232 Mátrafüred, Erdész u. 11., telefon: (37)11-241; Erdészeti Szakközépiskola és Szakmunkásképző Iskola. Működési terület: az iskola beiskolázási területe.

Vezetőség. Elnök: Miklósi Lajos; titkár: dr. Temesi Géza; helyettes: Urbán Imre; gazdasági felelős: Kristó László; prop.-felelős: Szuromi László; ifjúsági felelős: Vadász László; környezetvédelmi felelős: Dala László; érdekvédelmi felelős: Németh István.

Dr. Temesi G.

A szombathelyi csoport 1988. évi tevékenységét — a szokástól eltérően — a következőkben foglalta össze:

- Az erdő jövője iránti felelősség, feltevés fejeződött ki abban, hogy felkérték *dr. Mátyás Csabát*: Az erdő is élni akar c. előadásának megtartására.
- A megyében végzett természet- és környezetvédelmi ténykedésüket fémjelmezte *Cebe Zoltán*: A zöldövezetek az egészséges életmód szolgálatában és *Wambach Béla*: Az erdészeti közjóléti létesítmények helyezete c. előadása.
- Az ősök tiszteletét, a haladó hagyományok ápolását jelentette, hogy ünnepélyes keretek között megemlékeztek *Ambrózy-Migazzi Istvánról*, a jeleli botanikus kert alapítójáról és *Scherg Lőrincről*, a sárvári Farkas-erdő tölgygazdálkodásának letéteményeséről.
- Szenvedéllyel vitatkoztak *dr. Borsos Zoltán* előterjesztése kapcsán erdőművelésünk 30. évéről, s méginkább a helyes jövőkép kialakításáról.
- Foglalkoztak *dr. Pethő József*: Erdei hulladékok hasznosítása előadásának keretében a teljesebb fahasznosítással.
- Tanulmányút keretében *dr. Simon József* vezetésével megfelelő szintű szakmai programról gondoskodtak a termelőszövetkezetekben dolgozó tagtársaink részére.
- Több külföldi csoport fogadását, szakosztályüléseket házigazda szerepét látták el.

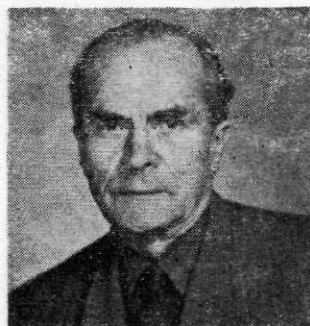
Az erdőrendezési csoport a Börzsöny erdőgazdálkodásának megismerésére szervezett tanulmányutat. Vácott *Bóza Jenő*, az üzemtervezési iroda vezetője adott tájékoztatást a helyi üzemtervezés jellegzetességeiről. Beszámolt a gépi adatfeldolgozás előnyeiről és hátrányairól. Királyréten *Korbonsky Kazimiers*

erdészetvezető ismertette az erdészeti tevékenységét és mutatta be a Fővárosi Tanács üdülőjének kertjében levő élőfa-gyűjteményt. A Magas-taxon *Móro Ferenc* előadás keretében ismertette a Börzsöny geológiai múltját, kialakulását. Egy szellőzőakna bemutatásával illusztrálta az érctelérek jelenlétét, valamint a korábbi vasércbányászatot. Zebegényben megtekintették a Szőnyi-múzeumot, majd a nagy-börzsönyi működő vízi malmot, az Árpád-kori templomot, valamint a bányászati emlékeket.

A Pest megyei tsz-csoport 1988. november 9-én, a megye mezőgazdasági termelőszövetkezeteiben dolgozó erdészeti szakemberek részére egynapos, tájékoztató jellegű továbbképző tanácskozást tartott. Az előadók értékelték az elmúlt időszak gazdálkodási tevékenységét és egyúttal tájékoztatást adtak az 1989-ben várható feladatokról és lehetőségekről. Külön érdekessége volt a tanfolyamnak a számítógép alkalmazása erdészeti vonatkozású lehetőségeinek bemutatása. A tanácskozás végén *dr. Balázs István* csoporttitkár az egyesületi feladatokat, eseményeket ismertette.

A nagykanizsai csoport vezetésében személyi változás történt. A csoport új titkára *Tihanyi Gyula* — az eddigi titkárhelyettes —, míg *dr. Páll Miklós*, aki másfél évtizeden át látta el megelégedésre a tirkári feladatokat, most mint titkárhelyettes fogja segíteni az OEE munkáját.

A Pilisi csoport (Visegrád) folytatva videoportré sorozatát *dr. Bezzegh László* erdőmérnökről, Kossuth-díjas nyugalmazott egyetemi tanárról készített portréfilmet tekintette meg. A mintegy háromórás vetítésen megjelent *dr. Bezzegh László* is. A vetítést vacsorával egybekötött beszélgetés követte.

Halálozás

JÓZSA JÁNOS a volt Keletbükki Erdőgazdaság nyugdíjasa 84 éves korában Miskolcon elhunyt. Gyomán (Békés megye) született, szegény szülők gyermekeként. Elemi és polgári iskolai tanulmányai után a szakiskolát 1925-ben Esztergomban végezte. Gyomán a közigazgatásnál helyezkedett el, de hamarosan meghívást kapott a Miskolci Magyar Királyi Erdőhivatalhoz, ahol 1927-től havidíjas erdészként alkalmazták, 1928. évben megkapta az erdési kinevezést.

1942. évben mint üzemi segédtisztet Ungvárra helyezték a M. Kir. Erdőigazgatóság-hoz, de 1944 nyarán visszakerült a miskolci erdőigazgatósághoz ahol a Mocsolyástelepi Magyar Királyi Erdőhivatal vezetésével bízták meg.

Később az igazgatóság területén különböző helyeken látott el erdőgondnoki és üzemegységvezetői beosztásokat. 1955-ben a lillafüredi erdészethnél erdőművelési szakelőadó, 1959. évtől az erdőgazdaság központjában erdőművelési, közelebbről erdőnevelési előadó, míg 1964-ben nyugalomba nem vonult.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek szinte újjászervezése óta tagja volt és maradt nyugdíjas korában is. Ha tehetette aktívan részt vett rendezvényeinken és tagdíját élete végéig rendszeresen és lelkiismeretesen fizette.

Halálával egy igazi erdészt veszítettünk, akinek emlékét feltétlen meg kell őriznünk.

Várfalvi József

AZ ERDŐ SZERKESZTŐBIZOTTSÁGA. Elnök: dr. Solymos Rezső, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) doktora, Budapest; főmunkatárs: Jérôme René, Budapest. — Tagok: dr. Balázs István, Budapest; Barátossy Gábor, Budapest; dr. Berdár Béla, Visegrád; dr. Bondor Antal, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Budapest; Bus Mária, Veszprém; Cebe Zoltán, Szombathely; dr. Csötönyi József, Budapest; Deák István, Tamási; dr. Firtás Oszkár, Sopron; Gáspár-Hantos Géza, Budapest; dr. Göbölös Antal, Kecskemét; dr. Herpay Imre, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Sopron; Kadlicsek János, Miskolc; Keszthelyi István, Budapest; Király Pál, Budapest; dr. Királyi Ernő, a közgazdasági tudomány kandidátusa, Budapest; Korbonszky Kazimirné, Vác; Krämer Antal, Pécs; Lőcsey Iván, Budapest; Mészáros Béla, Szombathely; dr. Rácz Antal, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Budapest; Solymosi József, Budapest; Stádel Károly, Győr; dr. Szepesti László, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) doktora, Budapest; dr. Szodafriát István, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Sopron; dr. Szikra Dezső, Visegrád; Tóth László, Szolnok; dr. Tóth Sándor, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Budapest; Varga Béla, Eger.

